

Brief aan de gemeenteraad 2021

Versie 1.0

23-03-2021

Stichting Evenmens, informele zorg voor elkaar (hierna: Evenmens) biedt informele zorg; zorg die onbetaald en niet beroepshalve wordt verricht en waarvoor geen indicatie nodig is, zoals mantelzorg en vrijwilligerszorg. Zij wil bijdragen aan een samenleving waarin sprake is van zorg voor elkaar. Zorg waar mantelzorgers en zorgvragers zich gesteund weten door de inzet van zorgvrijwilligers en consulenten.

Het dienstenaanbod van Evenmens omvat mantelzorgondersteuning, respijtzorg, intensieve vrijwillige thuiszorg, vrijwillige palliatieve terminale thuiszorg en sociale innovatie ten behoeve van specifieke doelgroepen.

Het werkgebied van Evenmens omvat de Overijsselse gemeenten Hellendoorn, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden. In Dalfsen, Hardenberg en Staphorst biedt Evenmens vrijwillige palliatieve terminale thuiszorg aan.

De bij Evenmens geregistreerde cliëntengroepen in het werkgebied omvatten 1730 zorgvragers en 9988 mantelzorgers, waarvan 699 jonge mantelzorgers. Er zijn 995 zorgvrijwilligers actief (bron: jaarverslag 2020).

Website: www.evenmens.nl

Geachte raadsleden,

Met deze notitie wil ik uw aandacht vragen voor de informele zorg in de gemeente Raalte. Mantelzorgers en vrijwilligers vormen een belangrijk en aanzienlijk maatschappelijk kapitaal dat in uw partijprogramma niet onvermeld mag blijven.

Mantelzorgers verdienen uw aandacht en steun

Mantelzorgers¹ hebben een cruciale taak binnen hun leefomgeving; zowel voor de zorgvrager als voor de mantelzorger zelf is het van groot belang dat de mantelzorger vitaal is en blijft. Zolang de mantelzorger, al dan niet ondersteund door een vrijwilliger, op de been blijft en de zorgvrager zelf kan ondersteunen wordt de aanspraak op formele zorg uitgesteld of verminderd. Hierdoor worden de uitgaven voor Wmo en Jeugdzorg beperkt.

Mantelzorgers dienen niet alleen een individueel en maatschappelijk belang, zij hebben ook een aanzienlijke economische meerwaarde. Recent onderzoek toont aan dat de vervangingswaarde van de zorg die mantelzorgers verlenen 70 tot 100 % hoger is dan de maatschappelijke kosten van het verlenen van de zorg.

Ik vraag uw bijzondere aandacht voor jonge mantelzorgers. Eén op de vier kinderen groeit op met een zorgsituatie; deze kinderen en jongeren hebben taken en zorgen die niet passen bij hun leeftijd. Ze maken zich vaak zorgen over de ziekte en het verloop, vervullen doorgaans meer dan hun leeftijdsgenoten huishoudelijke taken, zorgen voor een broertje of zusje, passen op het zieke familielid of bieden emotionele steun. Jonge mantelzorgers vormen, door een groter risico op psychische overbelasting, een kwetsbare groep binnen de samenleving, waarvoor bijzondere aandacht op zijn plaats is.

¹ Mantelzorg is alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit diens directe sociale omgeving. Ook minder intensieve hulp, de hulp aan huisgenoten en de hulp aan instellingsbewoners zijn meegenomen. Mantelzorg is hulp die verder gaat dan de zogenoemde *gebruikelijke hulp*.

Stimuleren van vrijwilligers

Naast vitale mantelzorgers zijn vrijwilligers van groot belang voor een solidaire samenleving. In het afgelopen jaar is gebleken dat tijdens de lockdown de bereidheid om naar elkaar om te zien flink is toegenomen. Opvallend is de toename van jongere vrijwilligers, die aangeven in 2021 nog meer bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken. Zij zoeken, meer dan oudere vrijwilligers, meer vrijheid, diversiteit en flexibiliteit bij hun inzet.

Door inzet van vrijwilligers kan duurdere zorg worden voorkomen en kunnen zorgvragers en mantelzorgers langer thuis blijven wonen.

Al met al redenen genoeg om in uw partijprogramma aandacht te besteden aan het belang van de informele zorg en aan de maatschappelijke organisaties die de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers faciliteren.

Aanbevelingen

De genoemde overwegingen en ontwikkelingen binnen de informele zorg leiden tot een aantal concrete aanbevelingen. Wij hopen dat u de volgende onderwerpen bij het opstellen van uw partijprogramma aandacht wilt geven en dat u bereid bent om hierop gedurende de komende vier jaar in te zetten.

- Voorkomen is beter dan genezen: binnen het sociaal domein maximaal inzetten op preventie.
- Mantelzorgers die het mogelijk maken dat ouderen en zorgvragers langer thuis blijven wonen adequaat en blijvend ondersteunen.
- Tijdig signaleren van het ontstaan van overbelasting bij mantelzorgers - met bijzondere aandacht voor jonge mantelzorgers - en tijdig respijtzorg² aanbieden.
- Meer aandacht creëren voor jonge mantelzorgers in een brede afstemming met onderwijs, jeugdzorg, mantelzorgondersteuning en jongerenwerk.
- Het vergroten van de mentale weerbaarheid en vitaliteit van mantelzorgers en jonge mantelzorgers.
- De gemeente stimuleren om in te zetten op een mantelzorgvriendelijke samenleving.
- Het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen, jongeren en mensen met een zorgvraag.
- Conform de Nationale Dementiestrategie 2021-2030 inzetten op een dementievriendelijke samenleving waarbinnen plaats is voor een Ontmoetingscentrum voor mensen met beginnende dementie en hun mantelzorger.
- Het stimuleren van vrijwilligerswerk.
- Het stimuleren van integrale samenwerking en afstemming tussen de partijen in het voorliggend veld en de consultants binnen het sociaal domein binnen uw gemeente.
- Het stimuleren van sociale innovatie.

Ik ga graag met u in gesprek om van gedachten te wisselen over wat nodig is om, met onze partners in het voorliggend veld, een duurzaam, laagdrempelig en evenwichtig ondersteuningsaanbod te creëren dat voor de inwoners van uw gemeente op een eenvoudige wijze bereikbaar is.

Met vriendelijke groet,

Evenmens, informele zorg voor elkaar

² Respijtzorg - vervangende mantelzorg - is tijdelijke en volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Respijtzorg kan thuis worden geboden of in een logeeropvang.